

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217206175
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6217206175.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej, členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a Miriam Boborovej Sninskej, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD. s. r. o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava - Ružinov, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.P.Z. XXX/X, XXX XX Z. C., o zaplatenie 986,75 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, č.k. 12Csp/139/2017 - 95 zo dňa 29. januára 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš, č.k. 12Csp/139/2017 - 95 zo dňa 29. januára 2019 v napadnutej druhej výrokovej vete m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky vo výške 760,63 Eur a úroky vo výške 25,50 % ročne zo sumy 986,75 Eur od 08.06.2017 do zaplatenia.
- II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Veľký Krtíš napadnutým rozsudkom prvou výrokovou vetou zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 986,75 Eur, úroky vo výške 178,79 Eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 986,75 Eur od 08.06.2017 do zaplatenia, poplatky vo výške 44,52 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Druhou výrokovou vetou žalobu v časti o zaplatenie úrokov 760,63 Eur a úrokov vo výške 25,50% ročne zo sumy 986,75 Eur od 08.06.2017 do zaplatenia zamietol. Treťou výrokovou vetou žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 986,75 Eur s príslušenstvom titulom Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorú uzatvoril dňa 16.10.2013 právny predchodca žalobcu so žalovaným. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017 uzatvorenej medzi spoločnosťou O. K., a.s., ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s., Bratislava ako postupníkom bola pohľadávka voči žalovanému ako dlžníkovi, ktorá je predmetom sporu, postúpená na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., Bratislava. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti tej ktorej splátky dohodnutou v zmluve. V dobe uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v liste „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenej ku dňu 07.06.2017. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením splátok, preto v zmysle Obchodných podmienok pre úver vznikol právnenému predchodcovi žalobcu nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Žalovaný napriek výzve na úhradu dlžnej sumy nezaplatil dlžnú pohľadávku, na základe čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý

úver úroky. Takto určená úroková sadzba je v zmluve dojednaná vo výške 25,50% ročne, pričom výška úrokovej sadzby je špecifikovaná aj v listine „Aktuálny stav úveru“ zo dňa 07.06.2017. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že žalobca eviduje voči žalovanému nezaplatenú istinu vo výške 986,75 Eur a nakoľko mal súd tento nárok žalobcu za preukázaný, zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 986,75 Eur.

3. Okrem istiny si žalobca uplatnil voči žalovanému úroky z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 986,75 Eur od 08.06.2017 do zaplatenia a poplatky vo výške 44,52 Eur. Nakoľko má podľa názoru súdu nárok na úroky z omeškania, tiež nárok na priznanie poplatkov, súd takto uplatnenému nároku vyhovel.

4. Súd ďalej uviedol, že žalobca si uplatnil úrok, ktorý bol dohodnutý vo výške 25,50% ročne, ku dňu 08.06.2017 si uplatnil úrok vyčíslený na sumu 760,63 Eur a úrok zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 986,75 Eur vo výške 25,50% od 08.06.2017 do zaplatenia. Súd uviedol, že priznal žalobcovi iba vyčíslený úrok vo výške 178,79 Eur, teda úrok do 28.11.2014, kedy bol úver zosplatený.

5. Vo zvyšku žalobu zamietol, keď bol súd toho názoru, že dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Uviedol, že záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkom k hlavnému záväzku. Splnením hlavného záväzku alebo iným spôsobom jeho zániku zaniká i akcesorický záväzok úrokový, (rozhodnutie Krajského súdu Prešov, č.k. 3Co/85/2013, 6Co/190/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/143/1998). Podľa názoru súdu, ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne zo stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a dlžník by úroky splácal ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo by však spotrebiteľovi neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť naraz vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. Jedná sa o výhradnú sankciu z dôvodu omeškania spotrebiteľa s vrátením dlžnej sumy. Uviedol, že ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Z uvedených dôvodov súd zamietol vyčíslený úrok vo výške 760,63 Eur, nakoľko v deň zosplatenia úveru činil vyčíslený úrok čiastku 178,79 Eur a z týchto dôvodov bol zamietnutý nárok žalobcu na priznanie úroku vo výške 25,50% ročne zo sumy 986,75 Eur od 08.06.2017 do zaplatenia.

6. V prejednávanej veci mal žalobca úspech, pričom neúspech mal iba v časti uplatneného príslušenstva z pohľadávky, preto mu súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov po právoplatnosti rozhodnutia vydá súdny úradník samostatné rozhodnutie.

7. Proti rozsudku v časti druhej výrokovej vety, ktorou súd žalobu zamietol, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý uviedol, že v ostatnej časti napadnuté rozhodnutie zostáva nedotknuté. Odvolanie podal podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/, f/, h/ CSP s tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalobca má za to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrálne, pretože nie je zřejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel záver, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Je zřejmé, že súd a akýkoľvek štátny orgán SR má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom zjavne nebolo naplnené. Pokiaľ sa súd odvoláva na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4Obo/143/1998, s týmto záverom sa žalobca nestotožňuje, nakoľko ide

o rozhodnutie, ktoré nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, keďže po jeho vydaní došlo k vstupu SR do EÚ a následne k implementácii relevantných smerníc do nášho právneho poriadku, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov, ktoré sú pre danú oblasť regulácie smerodajné. Poukázal na ust. § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej na to, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu, ktorého obsahom je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I ÚS 87/93, PL ÚS 16/95, II ÚS 88/99, III ÚS 356/06). Uviedol, že diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť je ústavne neudržateľná (IV ÚS 209/2010, m.m., PL ÚS 21/00, PL ÚS 6/04, III.ÚS 328/05). V prípade zmluvného úroku žalobca zastáva názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, čo znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda spätý aj nárok žalobcu na zmluvné úroky, pričom žalovaný si bol tohto nároku vedomý a svojím podpisom zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať. Poukázal na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úrok je povinný platiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Uvedené znenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka upravuje obdobie, za ktoré má veriteľ nárok na zmluvný úrok. Ďalej uviedol, že úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to už či v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru. V tejto súvislosti poukázal na bod 6.4 Obchodných podmienok, podľa ktorých „V prípade, ak sa stane úver predčasne splatným, banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou z úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke.“ Je nepochybné, že úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo úmyslom žalobcu a žalovanému musel byť tento zámer vzhľadom na formuláciu jasný. S obchodnými podmienkami úveru sa žalovaný oboznámil a vyjadril s nimi súhlas, čo potvrdil svojím podpisom na zmluve. Tento záver konštatoval vo svojom rozhodnutí aj Najvyšší súd ČR, sp.zn. 32Cdo/3830/2014. Ďalej žalobca uviedol, že ad absurdum v prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadzbe určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol zaviazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu. Žalobca nesúhlasí ani s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného. Žalobca poukázal na rôznu súdnu prax v uplatňovaní zmluvného úroku po zosplatnení úveru, a to napr. rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 41Co/13/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 11Co/22/2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 43Co/1/2018.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie, alternatívne aby odvolací súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

12. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným dňa 16.10.2013 Zmluvu o úvere, označenú ako Dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, ktorou bol

žalovanému poskytnutý úver vo výške 1 000 Eur. Žalovaný sa úver zaviazal splácať po 30,62 Eur v 72 mesačných splátkach. Úver bol poskytnutý pri úrokovej sadzbe 25,50% ročne, pri RPMN 28,70% ročne, s priemernou RPMN na trhu vo výške 25,21% ročne. Žalovaný mal splatiť 1 907,20 Eur. Dátum prvej splátky bol dohodnutý dňa 20.11.2013 so splatnosťou každej splátky ku 20. dňu v mesiaci, pričom dátum konečnej splatnosti úveru bol stanovený na deň 20.10.2019.

13. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 28.11.2014 označeným „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 1 210,06 Eur do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Žalovaný napriek výzve dlžnú sumu nezaplatil, právny predchodca žalobcu preto vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 28.11.2014.

14. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

15. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

16. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ZSÚ), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

21. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

25. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 54 ods. 1, prvá veta OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

27. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

29. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

30. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný platiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

31. Podľa bodu 6.4 Obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou Zmluvy o úvere, v prípade ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 O.P, Poštovka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení o úrokových sadzbách, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči Poštovke.

32. Žalobca v odvolaní zotrval na stanovisku, že nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov do ich úplného zaplatenia a nie iba do zosplatenia úveru. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí naopak vyslovil záver, že veriteľovi patria úroky iba do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Uviedol, že v opačnom prípade by došlo ku kumulácii negatívneho postihu dlžníka ako spotrebiteľa vo vzťahu, ku ktorému by sa požadovalo jednak zaplatenie úrokov z úveru aj úrokov z omeškania. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998.

33. Posúdenie nároku veriteľa na zaplatenie úrokov z istiny poskytnutej dlžníkovi na základe zmluvy o úvere závisí od charakteru právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. V prejednanom prípade okresný súd správne zistil, že žalovaný mal pri uzatváraní právneho úkonu postavenie spotrebiteľa a že Zmluva o úvere, ktorú uzavrel so žalobcom, spĺňa kritériá vymedzenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d).

34. Spotrebiteľský úver je vymedzený v § 1 ods. 2 ZSÚ ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tak môže zahŕňať nielen zmluvu o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, ale výslovne na základe ust. § 1 ods. 2 ZSÚ môže byť spotrebiteľským úverom aj zmluva o úvere, ktorá je upravená v slovenskom právnom poriadku výlučne v Obchodnom zákonníku. Právne vzťahy, ktoré sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku je možné posudzovať iba podľa Obchodného zákonníka. Tento záver nie je v rozpore s ust. § 52 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

35. Ustanovenia Občianskeho zákonníka je možné použiť iba za predpokladu, že daný právny vzťah výslovne upravujú, alebo aspoň pripúšťajú analógiu, teda aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú najbližšie obsahom a účelom k danému právnomu vzťahu podľa § 853 OZ. Využitie analogických ustanovení Občianskeho zákonníka je podľa § 853 OZ prípustné iba vtedy, keď daný občianskoprávny

vzťah nie je upravený nielen Občianskym zákonníkom, ale ani iným zákonom. V prípade, kedy iný platný zákon konkrétny právny vzťah upravuje, nie sú splnené podmienky na aplikáciu analogických ustanovení Občianskeho zákonníka a daný právny vzťah sa posudzuje podľa toho platného zákona, ktorý ho upravuje. V opačnom prípade by Občiansky zákonník ako zákon všeobecný nadobudol absolútnu prednosť pred zákonmi špeciálnymi aj v tých prípadoch, kedy na rozdiel od špeciálnych zákonov určitú právnu oblasť vôbec neupravuje.

36. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník sa v prípade právnych vzťahov, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použije prednostne vo všetkých ustanoveniach, ktoré Občiansky zákonník upravuje, ako napr. dĺžka premlčacej doby, výška úrokov z omeškania a podobne. V prípade vymedzenia náležitostí konkrétneho zmluvného typu, ktorý Občiansky zákonník naopak neupravuje, ale je upravený v Obchodnom zákonníku, bude platiť zákonné vymedzenie zmluvného typu v Obchodnom zákonníku. Preto všeobecná definícia zmluvy o úvere, obsiahnutá v ust. § 497 ObZ je platná a účinná aj pre vymedzenie zmluvy o úvere, uzavretej spotrebiteľom. Zároveň prípustnosť uzavretia Zmluvy o úvere, ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere výslovne pripustil Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý zmluvu o úvere vymenoval ako jednu z foriem spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 52 ods. 1 OZ tak zvýraznilo ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu v tom smere, že ak niektorú náležitosť jeho právneho vzťahu upravuje pre spotrebiteľa priaznivejšie ako Obchodný zákonník, tak spotrebiteľovi sa poskytne táto priaznivejšia ochrana. Občiansky zákonník však citovaným ustanovením nepoprel možnosť, aby spotrebiteľia uzatvárali zmluvu o úvere, rovnako ako žiaden iný predpis nepoprel právo zmluvných strán, aby zmluva o spotrebiteľskom úver mala formu zmluvy o úvere. Naopak, toto právo výslovne vyplýva zo Zákona o spotrebiteľských úveroch a nie je možné zvrátiť ho výkladom súdu tak, že vymedzenie zmluvy o úvere, so všetkými jej pojmovými znakmi nie je v prípade spotrebiteľského vzťahu možné aplikovať a naopak je nutné prostredníctvom analógie aplikovať také ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré je obsahom a účelom najbližšie k zmluve o úvere.

37. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý kogentným spôsobom vymedzuje, ktoré záväzkové vzťahy podliehajú právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, kde sa uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave v Občianskom zákonníku. Ide o obligatórne uplatnenie Obchodného zákonníka. V týchto prípadoch nemožno aplikáciu Obchodného zákonníka vylúčiť dohodou strán. Bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa takýto právny vzťah riadi vždy Obchodným zákonníkom. Tým nie je dotknutá subsidiárna aplikácia Občianskeho zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje na základe výslovného zmocnenia obsiahnutého v ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého sa právne vzťahy uvedené v odseku 1 spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon. Ako bolo vyššie uvedené, v tých prípadoch, kedy Občiansky zákonník určitý vzťah upravuje, je v spotrebiteľskom vzťahu prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

38. Z obsahu § 497 ObZ vyplýva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou a pre jej vznik stačí dohoda aspoň o uvedených náležitostiach, pričom sa nevyžaduje ani to, aby k poskytnutiu peňažných prostriedkov skutočne došlo. Tým sa vlastne zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa § 657 OZ. Ďalšou odlišnosťou je to, že predmetom prenechania pri zmluve o úvere môžu byť len peňažné prostriedky, zatiaľ čo pri zmluve o pôžičke je možné prenechať akékoľvek veci určené podľa druhu. Zmluva o úvere musí vždy obsahovať záväzok zaplatiť za poskytnuté peňažné prostriedky úroky, pričom zmluva o pôžičke takéto dojednanie neobsahuje. Je tak vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov, inak by zmluva mala len charakter zmluvy inominátnej podľa § 269 ods. 2 ObZ.

39. Zo zákonného vymedzenia zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť dlžníka dohodnutý úver skutočne čerpať, preto z tohto hľadiska zmluva o úvere predstavuje záväzok veriteľa mať zmluvou dohodnuté peňažné prostriedky k dispozícii pre dlžníka po dohodnutú dobu, prípadne až do požiadania dlžníka, ak nedôjde k zániku záväzku veriteľa skôr, napr. dohodou alebo výpoveďou poskytnutia úveru podľa § 500 ObZ. Výška úveru je spravidla dohodnutá v zmluve vo forme určitého limitu, do ktorého môže dlžník úver čerpať. Okrem podstatných častí obsahuje zmluva o úvere aj výšku úrokov, lehotu na vrátenie úveru

a ďalšie náležitosti, pričom väčšinu náležitostí pri úveroch poskytovaných bankami obsahujú úverové podmienky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje.

40. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 OZ, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami sporu dňa 16.10.2013 jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa Obchodného zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako osobitného právneho predpisu, preto spĺňa všetky v ňom uvedené zvláštne požiadavky preto, aby bola zmluvou platnou.

41. V § 499 ObZ je dohodnutá odplata za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, ak je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa - žalobcu, s čím nesporne súvisí aj § 502 ObZ, v ktorom sú upravené práve úroky za poskytnutie úveru.

42. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že pojem odplaty za dojednanie záväzku poskytnúť úver je treba odlišovať od úrokov z úveru upravených v § 502 ObZ. Odplata za dojednanie záväzku prichádza však do úvahy len vtedy, ak veriteľom je osoba, u ktorej je poskytovanie úveru predmetom jej podnikania. Podmienkou vzniku práva na zaplatenie odplaty je, že bola vrátená jej výšky medzi veriteľom a dlžníkom dohodnutá, pričom nezáleží na tom, či k čerpaniu dohodnutého úveru dlžníkom skutočne došlo. Odplata predstavuje odmenu veriteľovi za to, že po dobu medzi dojednaním zmluvy o úvere a skutočným čerpaním úveru musel pre dlžníka rezervovať peňažné prostriedky, prípadne ich mať zabezpečené. Pokiaľ by teda v zmluve o úvere, ktorú ako veriteľ uzatvorila iná osoba než tá, predmetom podnikania ktorej je poskytovanie úveru, bola odplata za dojednanie záväzku dohodnutá, bolo by nutné takéto dojednanie považovať za neplatné. Kogentnosť tohto ustanovenia je možné považovať za záväznosť sledujúcu len ochranu dlžníka, preto aj neplatnosť by bola stanovená len na jeho ochranu.

43. Dohoda o úrokoch z úveru podľa § 502 ObZ je podmienená tým, že veriteľ na základe zmluvy o úvere peňažné prostriedky dlžníkovi skutočne poskytol, inak by na ich úhradu nemal nárok. Mal by však nárok práve na zaplatenie odplaty s poukazom na § 499 ObZ. Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 ObZ nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou časťou s poukazom na § 269 ods.1 ObZ. Pokiaľ preto veriteľ a dlžník výšku úrokov z úveru v zmluve nedohodnú, je dlžník povinný platiť úroky vo výške stanovenej Obchodným zákonníkom. Táto nie je fixná, ale je závislá na tom, aké úroky obvykle požadujú banky v mieste sídla dlžníka a v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

44. Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 ObZ má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. Úroky z úveru sú totiž obsahom, a teda súčasťou záväzku dlžníka, a teda aj spotrebiteľa, na ktorom sa s veriteľom dobrovoľne dohodol. Záväzok dlžníka v zmluve platíť zmluvne dohodnuté úroky z úveru spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Keďže bola zmluva o úvere dohodnutá na dobu dlhšiu ako jeden rok, sú úroky z úveru v takom prípade, keď dlžník splácal dlh v splátkach, splatné spolu s každou splátkou. Celková suma úrokov musí byť dlžníkom zaplatená najneskôr so zaplatením zvyšnej časti istiny úveru.

45. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má podľa názoru odvolacieho súdu dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže povinnosť platiť úroky je v prípade poskytnutia pôžičky závislá na dohode zmluvných strán nielen čo do výšky úrokov, ale aj čo do doby a spôsobu ich platenia. Pokiaľ si zmluvné strany úroky nedojednávajú vôbec, takáto pôžička je bezúročná a dlžník má povinnosť vrátiť iba požičanú istinu. Ak si strany v zmluve o pôžičke dohodnú povinnosť zaplatiť úroky spolu s istinou ku dohodnutému dňu splatnosti, dlžník platí úroky iba do doby splatnosti. Na to, aby dlžník bol povinný platiť úroky zo zmluvy o pôžičke nielen do splatnosti, ale v prípade nevrátenia pôžičky včas aj po jej splatnosti, museli by si zmluvné strany takúto povinnosť výslovne dojednať, zo zákona veriteľovi nárok na úroky po dobe splatnosti pôžičky nevzniká.

46. Vzhľadom k dispozitívnej povahe úpravy zmluvy o úvere nie je vylúčené, aby doba, po ktorú je dlžník povinný platiť úrok, bola upravená dohodou strán odchyľne od výkladu § 503 ObZ. V zmluve je najmä možné dohodnúť, že dlžník je povinný platiť úrok z úveru od poskytnutia úveru do dohodnutej doby splatnosti, pričom takáto dohoda, aby sa dlžník zaviazal zaplatiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, nie je v rozpore s § 497 ObZ.

47. V zmluve o úvere dohodli strany úrok z úveru vo výške 25,50% ročne. Výšku dohodnutého úroku posúdil ako primeranú aj okresný súd, keď žalobcovi v súlade s petítom priznal úroky do dátumu predčasnej splatnosti vo výške 178,79 Eur, ktoré predstavovali úrok vo výške 25,50% ročne. Úver mal byť splatený najneskôr v konečný deň splatnosti určený v zmluve o úvere, a to 20.10.2019. Podľa bodu 6.4 Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP, Poštovka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení o úrokových sadzbách, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Poštovke. Záväzok dlžníka platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky je tak v súlade s § 503 ods. 1 ObZ, pričom tak, ako to vyplýva z § 503 ods.3 ObZ, je dlžník povinný zaplatiť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal a tento jeho záväzok trvá aj po odstúpení veriteľa od zmluvy.

48. Pokiaľ žalobca vyzval žalovaného na predčasné splatenie celého úveru, vrátane zmluvných úrokov a úrokov z omeškania v ním vyčíslenej výške tak, ako to vyplýva z jeho opakovanej výzvy, zaslanej žalovanému v súlade s Obchodnými podmienkami, ide zároveň o jednostranný právny úkon odstúpenia žalobcu od zmluvy o úvere pre omeškanie žalovaného s vrátením po sebe idúcich troch splátok podľa § 506 ObZ, čo síce postup žalobcu podľa § 565 OZ, na ktorom sa žalobca so žalovaným v Obchodných podmienkach dohodol nevylučuje, avšak na súdom uvádzanú povinnosť žalovaného platiť zmluvné úroky z úveru len do zosplatenia úveru nemá podstatnejší vplyv.

49. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý s odvolaním sa na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98 aplikoval na prejednávajúcu vec a rozhodol o zamietnutí úrokov z úveru s odôvodnením, „... že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátky). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.“

50. Už z právnej vety citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá znie „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania“ vyplýva, čo korešponduje aj s obsahom odôvodnenia cit. rozhodnutia, že podľa odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu okresný súd zamietol žalobu veriteľa voči dlžníkovi z úveru a ručiteľovi len v tej časti, predmetom ktorej boli úroky z omeškania za omeškanie s platením dohodnutých úrokov s odôvodnením, že zo zmluvy nevyplýva, že by sa účastníci dohodli, že úroky sa stanú samostatným záväzkom, ktorý by sa samostatne úročil. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej je čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/. V odôvodnení uviedol, „...žalovaný je podľa zmluvy povinný platiť z poskytnutých prostriedkov úroky. Úroky sú splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich platením je povinnosť platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z ustanovenia § 369 ods. 1 bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria za celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškaní. Platí to však len pre omeškanie s platením úrokov z poskytnutých prostriedkov nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškanie s ich platením už ďalšie úroky z omeškania nepatria.“ I keď Najvyšší súd SR v odôvodnení uviedol, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a že od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 zák. č. 513/1991 Zb. OBZ), s ktorým názorom sa okresný súd stotožnil, logickým výkladom textu judikátu je možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vlastne vyslovil tak, že veriteľ má

nárok na úroky z peňažných prostriedkov až do ich vrátenia. Závazná je veta judikátu a celkový kontext odôvodnenia, nie veta vytrhnutá z kontextu.

51. Odvolací súd je preto toho názoru, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je možné na prejednávajúcu vec aplikovať, avšak s takým výkladom, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť preto, že dlžník nesplácal úver riadne a včas, a teda od zmluvy odstúpil, má právo na účtovanie úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania označovaných ako tzv. sankčné úroky v zákonnej alebo v dohodnutej výške s poukazom na § 369 ObZ až do splatenia celej poskytnutej sumy, vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť aj z nich úroky z omeškania. S poukazom na obsah rozhodnutia nie je preto možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval ani okresný súd a ani Najvyšší súd SR. Navyše rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vychádzalo z právneho stavu v čase, keď výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná. V súčasnosti je však toto rozhodnutie, vzhľadom na zmenu právneho stavu, v tejto časti nepoužiteľné. Odstúpením od zmluvy o úvere veriteľom totiž povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a ani jeho záväzok zaplatiť dohodnuté úroky z úveru, keďže sa len menia podmienky, za ktorých je dlžník povinný túto povinnosť splniť, nezaniká. Táto povinnosť nezaniká ani vtedy, ak od zmluvy o spotrebiteľskom úvere odstúpi sám spotrebiteľ.

52. Aj z poznámky uvedenej k rozhodnutiu sp. zn. 4Obo/143/1998 vyplýva, že „Osoba prijímajúca úver (dlžník) zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka preberá jednak povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia aj povinnosť platiť úroky. Výška úrokovej sadzby je spravidla dohodnutá priamo v zmluve, ak nie, ich výška sa určí podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka (vo výške obvyklých úrokov požadovaných za bankové úvery v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy). Úroky v tomto prípade nie sú sankciou za porušenie povinnosti, ale stávajú sa súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Preto aj omeškanie s ich platením zákon sankcionuje povinnosťou platiť z nezaplatenej splatnej sumy úroky z omeškania. Ide pritom o odlišnú situáciu, než akú riešil judikát R 70/1994, podľa ktorého za omeškanie s platením úrokov z omeškania už dlžníkovi nevzniká ďalšia povinnosť platiť úroky z omeškania.

53. Povinnosť platiť úroky z omeškania tak bez ďalšieho vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj podľa § 121 ods. 3 Obč. zák., aj keď majú iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe (porovnaj rozsudky NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 6. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014, Komentár. 2. vydanie Praha:C. H. Beck, 2009, Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník II. § 460 až 880, str. 1551 a 1856.

54. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní primeranosti výšky úrokového zaťaženia nie je možné postupovať tak, že by sa obidve sadzby úrokov mohli spočítať a že by úroky z omeškania mali nahradiť od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany písomne zmluvne dohodli.

55. Na základe uvedeného je odvolací súd toho názoru, že vyhlásenie úveru za predčasne splatný v zmysle § 565 Obč. zák. a bodu 6.2 Obchodných podmienok pre úver, dostupná pôžička vo výzve na predčasné splatenie úveru žalobcom má jediný dôsledok, a to že deň splatnosti je zároveň dňom, ku ktorému žalobca od úverovej zmluvy odstúpil. Odstúpenie od úverovej zmluvy a jeho účinky a dôsledky sú upravené priamo v Obchodnom zákonníku, preto je potrebné na ich posúdenie aplikovať § 506 a § 351 ObZ a priznať žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 16.10.2013. Vyplýva z nej, že ak by to bol spotrebiteľ, ktorý by odstúpil od zmluvy o úvere, aj vtedy by musel zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi, preto neexistuje žiaden dôvod na to, aby neplatil úrok z úveru do splatenia úveru aj vtedy, keď od zmluvy odstúpil žalobca ako veriteľ. Zákon o spotrebiteľských úveroch sa pritom vzťahuje len na určitý okruh vzťahov, pričom ako jeden z dôvodov zániku zmluvy o úvere rovnako, ako aj Občiansky, či Obchodný zákonník upravuje odstúpenie dlžníka od zmluvy a nie zosplatenie úveru zo strany veriteľa.

56. Doručením výzvy žalobcu žalovanému, ktorý mešká s úhradou splátok na vrátenie celej časti dlhu, a to ako úveru, tak aj príslušenstva bez ohľadu na to, či žalobca svoj písomný úkon nazve výzva na splatenie dlhu alebo oznámenie o zosplatnení je úkonom, ktorým sa zmluvný vzťah k určenému dátumu končí a má za následok vždy len zánik zmluvy jej odstúpením z dôvodu omeškania žalovaného ako dlžníka so splácaním úveru. Ten, kto poskytuje úver, môže v určitých zákonom predvídaných prípadoch požadovať predčasné splatenie úveru alebo jeho časti. Dochádza tak k tzv. zosplatneniu úveru. V prípade, že je splácanie úveru dohodnuté v splátkach a žalovaný niektorú splátku nezaplatí, má úverujúci právo na vyrovnanie celej pohľadávky. Jedná sa o stratu výhody splátok, ktorá je určitou sankciou za nesplnenie povinnosti úverovaného, na základe čoho sa stane splatným celý dlh. Strata výhody splátok však nenastáva automaticky, strany si ju musia dohodnúť v zmluve. Ďalšou podmienkou je včasné uplatnenie tohto práva úverujúcim, ktorý právo na vyrovnanie celej pohľadávky musí uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, napr. výzvou alebo žiadosťou o zaplatenie celého dlhu. Pokiaľ úverujúci toto právo uplatní, úverovaný má povinnosť zaplatiť celý dlh naraz, a to bez zbytočného odkladu od žiadosti úverujúceho. (uznesenie NS ČR z 23. 11. 2005, sp.zn. 21 Cdo 426/2005).

57. Či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatným alebo odstúpenie od zmluvy nevyklúčujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu - odplatu za prenechanie peňažných prostriedkov na ich používanie (nie odplatu podľa § 499 ObZ za dohodnutie záväzku poskytnúť úver). Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvné úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky a úroky z omeškania pri omeškaní dlžníka aj pri pôžičke. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj v prípade spotrebiteľského vzťahu, a to podľa § 121 ods. 3 OZ. Majú však iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe. (porovnaj rozsudky NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 6. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014).

58. Keďže je v prejednávanej veci titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňoval svoje právo spotrebiteľská zmluva, ktorá je regulovaná osobitnou úpravou a zmluvné podmienky dojednané v zmluve o úvere uzatvorenej predovšetkým podľa § 497 a nasl. ObZ sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, je treba pri absencii inak prejavenej vôle v zmluve o úvere vychádzať z toho, že veriteľ má popri dojednaných zmluvných úrokoch ako úrokov z úveru nárok v prípade, že s vrátením úverových prostriedkov vrátane úrokov z úveru mešká, na zaplatenie úrokov z omeškania, pokiaľ bola ich výška zmluvne dohodnutá v dohodnutej výške, inak vo výške stanovenej zákonom.

59. Rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškania s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

60. Nad rámec uvedeného odvolací súd poukazuje na to, že aj keby sa zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným posudzovala ako zmluva o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, aj v takom prípade by musel okresný súd priznať žalobcovi nárok na zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia a nie iba do splatnosti úveru, pretože strany si to výslovne dojednali v bode 6.4 Obchodných podmienok pre úver, dostupná pôžička. Dojednanie úrokov je v prípade zmluvy o pôžičke v dispozičnej autonómii zmluvných strán a pokiaľ si strany dohodnú platenie úrokov popri úrokoch z omeškania, takáto dohoda je prípustná. Žalovaný by bol teda povinný zaplatiť úroky do zaplatenia istiny aj v prípade, ak by bol okresný súd predmetnú zmluvu o úvere posudzoval iba podľa ustanovení občianskeho práva, a nie práva obchodného.

61. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 760,63 Eur a úrokov vo výške 25,50% ročne zo sumy 986,75 Eur od 08.06.2017 do zaplatenia aj po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru do zaplatenia nie je správne, preto ho odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi priznal právo na zaplatenie úrokov vo výške 760,63 Eur, teda úrok vyčíslený ku dňu 08.06.2017, ako aj úrok vo výške 25,50% ročne zo sumy 986,75 Eur od 08.06.2017, teda nasledujúci

deň po dni vystavenia listiny „Aktuálny stav úveru zo dňa 07.06.2017“ do zaplatenia, tak ako je uvedené v prvej výrokovej vete tohto rozhodnutia.

62. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí podľa § 262 ods. 2 CSP.

63. Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).